

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Voortgezet Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijks-overheid.nl

Onze referentie

34927894

Uw brief

11 november 2022

Uw referentie

2022Z21780

Datum 29 november 2022

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van Van Haga (Groep Van Haga) aan de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs over het bericht dat grote steden extra hulp willen bij onderwijs aan asielkinderen

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over het bericht dat grote steden extra hulp willen bij onderwijs aan asielkinderen.

De vragen werden ingezonden op 11 november 2022 met kenmerk 2022Z21780.

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,

Dennis Wiersma

De antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over het bericht dat grote steden extra hulp willen bij onderwijs aan asielkinderen met kenmerk 2022Z21780, ingezonden op 11 november 2022.

Onze referentie
34927894

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat grote steden extra hulp willen bij onderwijs aan asielkinderen?

Antwoord 1

Ja, dat bericht is mij bekend.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de gevolgen van ongebreidelde bevolkingsgroei ook neerdalen op het onderwijs? Zo nee, hoe duidt u het dan dat scholen in grote steden er al jaren wekelijks honderden kinderen met een nieuwkomersachtergrond bijkrijgen?

Antwoord 2

Ja, bevolkingsgroei zorgt ervoor dat het aantal kinderen in het onderwijs toeneemt. Voor een belangrijk deel komt deze bevolkingsgroei door immigratie. Zolang de instroom aan asielzoekers dermate hoog blijft en de tekorten in het onderwijs zo groot blijven, moeten we alle zeilen bijzetten om ervoor te zorgen dat er voor ieder kind die naar Nederland komt een onderwijsaanbod is.

Vraag 3

Bent u ervan op de hoogte dat scholen in grote steden al jaren kampen met gigantische lerarentekorten, een enorm hoge werkdruk, taal-, gedrags- en aanpassingsproblemen, etnische spanningen en een sterk verminderde sociale cohesie?

Antwoord 3

Ja, ik ben mij ervan bewust dat veel scholen op dit moment problemen ervaren, onder andere vanwege het lerarentekort. De problemen die u benoemt, spelen in verschillende mate een rol daarbij. Om de tekorten aan te pakken wordt een pakket aan maatregelen genomen, waarover ik u onder andere heb geïnformeerd in de Kamerbrief Lerarenstrategie van juli jl. en de Kamerbrief update Lerarenstrategie van oktober jl.¹ Ook zet ik in op de ondersteuning van scholen, bijvoorbeeld bij het burgerschapsonderwijs. Om scholen in het funderend onderwijs en in het middelbaar beroepsonderwijs hierbij te ondersteunen heb ik samen met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap per 1 juli 2022 het Expertisepunt Burgerschap (EB) in het leven geroepen. Het EB bestaat uit vier partijen, die hun krachten hebben gebundeld: Stichting School en Veiligheid, Kennispunt MBO Burgerschap, SLO en ProDemos. Zij ondersteunen docenten, schoolleiders, besturen en lerarenopleiders met onder andere kennisbijeenkomsten, een overzicht van aanpakken en methodes en een professionaliseringsaanbod. De helpdesk van het EB stelt scholen in staat vragen te stellen over hun specifieke situatie. Het EB breidt haar activiteiten de komende maanden verder uit. Een volgende stap is de inzet van burgerschapsexperts die scholen individueel bijstaan bij de vormgeving van het burgerschapsbeleid.

Vraag 4

¹ Kamerstukken II, 2021/2022, 27 923, nr. 443 en nr. 446.

Bent u op de hoogte van het feit dat er in grote steden plannen zijn voor een vierdaagse schoolweek, waar keihard wordt bekibbeld aan het aantal lessen, dus aan kennisoverdracht?

Onze referentie
34927894

Antwoord 4

Ik vind het zorgwekkend dat het lerarentekort voor deze scholen de aanleiding is om een vierdaagse schoolweek te overwegen. Leerlingen horen namelijk gewoon vijf dagen per week naar school te gaan. Gezien de tekorten, zie ik dat het, ondanks hun inzet, scholen niet altijd lukt om dat te realiseren. Dat is uiteraard niet wenselijk. Er wordt op dit moment al erg veel gevraagd van leraren, juist ook op scholen waar er iedere dag gaten dichtgelopen moeten worden in het rooster. Na de coronapandemie die al veel impact had op het onderwijs, kwam vrijwel gelijk de vluchtelingenstroom uit Oekraïne op gang die wederom veel vroeg van zowel nieuwkomersonderwijs als regulier onderwijs. Daar komt nu de verhoogde asielinstroom ten opzichte van voorgaande jaren bij. Dit alles draagt niet bij aan een stabiele omgeving waarin je onderwijs voor leerlingen wil verzorgen en een extra beroep doet op scholen.

Vraag 5

Heeft u de bereidheid om binnen het kabinet direct te gaan pleiten voor het remmen van bevolkingsgroei om verder uitpuilende scholen te voorkomen, de gigantische problemen binnen scholen op te lossen en de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 5

De grootte en samenstelling van de bevolking zijn van invloed op de onderwijsarbeidsmarkt en het benodigde onderwijsaanbod. In ieder scenario geldt dat alle kinderen recht hebben op kwalitatief onderwijs. Dit geldt ook voor nieuwkomers, die zo snel mogelijk na aankomst in Nederland naar school gaan. De Staatscommissie Demografische ontwikkelingen die dit najaar van start is gegaan, brengt 1 november 2023 advies uit over scenario's, mogelijke beleidsopties en handelingsperspectieven van de regering in relatie tot de maatschappelijke gevolgen van de demografische ontwikkelingen, in het bijzonder van vergrijzing en migratie, tot tenminste 2050, tegen de achtergrond van de brede welvaartsbenadering. Daarbij gaat de staatscommissie ook expliciet in op het onderwijsdomein.

1) Algemeen Dagblad, 10 november 2022, Grote steden willen extra hulp bij onderwijs aan asielkinderen

2) Omroep West, 22 juli 2022, Den Haag in gesprek met scholen over dreigende vierdaagse schoolweek,

<https://www.omroepwest.nl/amp/nieuws/4605649/den-haag-in-gesprek-met-scholen-overdreigende-vierdaagse-schoolweek>